

Bygkorn

Et bygkorn (hordeolum på latin) er en godartet tilstand i øjenlåg, som oftest forsvinder af sig selv. Et bygkorn skyldes en infektion eller inflammation i en øjenlågs-kirtel. Både de øvre og nedre øjenlåg indeholder flere typer af kirtler, herunder talgkirtler og kirtler omkring øjenvipperne. Kirtlerne udtømmer deres olie-agtige indhold på øjenlågs-kanten og kirtelsekretet er en naturlig del af tårefilmen. Hvis bygkornet er opstået i den ydre del af øjenlåget, i en talgkirtel eller i en øjenvippes hårsæk, kaldes tilstanden for et ydre bygkorn. Men hvis tilstanden derimod er placeret i den indre del af øjenlågs-væggen, i en talgkirtel, er resultatet et indre bygkorn.

Hvorfor får man bygkorn?

Bygkorn kan opstå fordi øjenvippernes hårsække eller talgkirtler af forskellige årsager kan tilstoppes, så fedtstofferne ikke kan flyde ud. Dele af kirtlerne kan på grund af tilstopning briste, og efterfølgende angribes fedtstofferne af kroppens immunsystem. Endvidere kan bakterier forværre tilstanden med infektion.

Bygkorn er hyppige og kan optræde i alle aldre hos sunde og raske mennesker. Hvis man i forvejen har visse former for hudlidelser (for eksempel rosacea), hvor øjenlåget er involveret, kan man risikere at have tendens til udvikling af bygkorn.

Hvad er symptomerne på bygkorn?

Symptomerne på et bygkorn er typisk et rødt, ømt og hævet øjenlåg.

Hvordan stiller lægen diagnosen?

Vi stiller diagnosen ud fra symptomerne og ved at betragte øjenlågs-knudedannelsen. Det er en relativt hyppig tilstand som ses jævnligt og derfor sjældent volder diagnostiske vanskeligheder.

Hvordan behandles bygkorn?

Oftest er et bygkorn primært kosmetisk generende og derfor kan man nøjes med varme omslag og tid. Varme omslag bevirker at de tilstoppede kirtler nemmere åbnes hvorved kirtelsekretet kan udtømmes. Endvidere giver et varmt omslag komfort. Et bygkorn varer almindeligvis en til to uger, og ofte kan der spontant gå hul på tilstanden hvorved bygkornet går i sig selv.

Hvis man har gener, hvor varme omslag ikke er tilstrækkeligt, kan både et indre og et ydre bygkorn behandles med øjendråber, og nogle gange kan systemisk behandling med tabletter eller et kirurgisk indgreb være nødvendigt.

Udsigt for fremtiden

Prognosen er god. Tilstanden er ikke synstruende og den går ofte over af sig selv i løbet af en til to uger. Enkelte gange kan bygkorn medføre en længerevarende irriterende tilstand med udvikling af knudedannelse omkring fedtkirtler, et såkaldt haglkorn (latin: chalazion). Denne tilstand skyldes ikke en infektion, men derimod at immunsystemet går til angreb på den syge

fedtkirtels forskellige fedtstoffer. Haglkorn vil oftest gå i sig selv, men da der kan gå flere måneder før dette sker, kan man også vælge at behandle denne tilstand. Haglkorn kan behandles med binyrebarkhormon øjendråber eller et kirurgisk indgreb.

Kirurgi

Ved kirurgisk indgreb for bygkorn og haglkorn anlægger man lokalbedøvelse på øjenlåget. Herefter benyttes typisk et instrument som vender øjenlåget, hvorved man kan lave indgrebet på øjenlågets bagside. Derved laver man indgrebet nærmest de kirtler som har været årsag til sygdommen og endeligt heler slimhinden på øjenlågets bagside hurtigt, hvorfor det er unødvendigt at sy efter operationen. Øjenlægen udtømmer kirtelsekretet og anlægger efterfølgende en blinkhindrende forbindelse, som man typisk kan aftage efter en time. Da man derfor har forbindelse på efter operation, kan man ikke køre bil efter indgrebet og vi anbefaler også at man ikke cykler før forbindingen kan aftages. Ofte vil man skulle dryppe med øjendråber efter operationen for at nedsætte tendensen til recidiv og for at hævelsen efter operation aftager hurtigere.

